

TEXT OCH FOTO ANDERS SALESJÖ

Glyskolja, *Trisopterus minutus*

Har du dykt på västkusten har du med största sannolikhet sett en glyskolja. Den är nämligen mycket vanlig, men dåligt känd av allmänheten. Glyskoljan är en liten och oansenlig torskfisk som blir upp till 30 cm lång. Söderut finns den längs hela i Europas Atlantkust och i västra Medelhavet. Utbredningsgränsen norrut går strax norr om Trondheim. Längs Sveriges kust är den allmän i Skagerrak och norra Kattegatt och förekommer sällsynt ända ner till Öresund. Enstaka exemplar har även anträffats i Östersjön. Glyskoljan simmar ofta i små stim över såväl berg och sten som sand- och lerbottnar. Den lever gärna i anslutning till botten på omkring 10-400 m djup, men förekommer även uppe i fritt vatten.

Ett bra kännetecken på glyskoljan är dess stora ögon. Den påminner dock mycket om sina nära släktingar skäggtorsk och vitlinglyra. Skäggtorsken ses relativt sällan i våra vatten, men är desto vanligare kring de Brittiska öarna. Till skillnad från glyskoljan har den oftast breda mörka tvärband. Den är också högre i kroppen. Glyskoljans analöppningen är placerad under bakre delen av främre ryggen, medan skäggtorsken har sin analöppning framför bakre delen av främre ryggen. Vitlinglyran är mera långsträckt än glyskoljan och har till skillnad från denna underbett medan glyskolja och skäggtorsk har överbett. Längs Sveriges kust är glyskolja den absolut vanligaste av de tre på dykdjup. Talrikast är dock vitlinglyran, men den lever oftast för djupt för att ses vid normal sportdykning.

Glyskoljans föda utgörs framför allt av bottenlevande småkryp som diverse kräftdjur och blötdjur. Äldre individer äter också en hel del småfisk. Glyskoljan är själv en viktig födoresurs för större rovfiskar som till exempel torsk. Leiken sker i fritt vatten på 50-100 m djup under mars till juni då vattentemperaturen överstiger 8 C. Äggen svävar fritt mellan botten och ytan. När ynglen kläcks vistas de först i det fria vattnet, men vid 10-12 mm längd söker de sig ner till botten. Hanarna kan bli könsmogna redan ett års ålder medan honorna normalt inte blir det förrän de är två år gamla. Den maximala livslängd uppges vara fem år.

Då glyskoljan är för liten används den normalt inte som matfisk. Den är dock vanlig som bifångst vid trålfiske och används vid fiskmjölstillverkning. □

Glyskolja